

Inserati se sprejemajo in veljajo
tristopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
16 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se
cena primeroma zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana
pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravništvo
administracije in ekspedicija na
Starom trgu h. št. 16.

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan
velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je na Stolem trgu
hiš. št. 284.

Izhaja potrikrat na teden in sicer
v torek, četrtek in soboto.

Boj liberalizmu.

Zgodovina in britke skušnje pri volitvah zadnjega časa so pokazale nam Slovence, pa tudi drugim konservativcem, da zoper valove liberalizma nimamo več dosti trdnih jezí, da nam je toraj, ako nočemo, da bi nas ta liberalizem počasi ali pa naglo poplaval, treba napraviti mu trdnjše nasipe. Ker utegnejo pri nas zopet kmalo biti volitve, treba se nam že zdaj pripravljati za-nje, da ne bomo, kakor ravnokar, nenadno prehiteni po liberalizmu in sovražnikih narodnosti naše.

Kako pa se je treba pripravljati za volitve? kako se mora staviti jez derečemu liberalizmu?

Odgovorimo na to vprašanje najprvo, kar se tiče ljudstva po deželi.

Najprej je treba buditi ljudstvo ter ga likati, da se vname za politično življenje. To se zgodi najlože po društvih, ne društvih s pravili, predsednikom, odborom, tajnikom in enakim orodjem, ki vse leto včasih ne dajo od sebe znamenja življenja; — marveč po družbah, ki se shajajo vsak teden po dvakrat v kakem prostoru, kjer jim kdo bere kaj iz časnikov ali dobrih knjig; potem se razgovarjajo o tem, kar se je bralo, in zvedo tako ne le, kaj je novega po svetu, ampak se učé spoznavati, zakaj je tako in kako treba delati, da ne bo tako. Taka društva, zbori, skupščine ali družine se lahko naredé povsod, tudi ni treba mnogo udov. Sprva naj zbere gospod župnik, učitelj, župan ali kdor koli ima kaj veljave, krog sebe kake tri, štiri osebe; te naj bodo

jedro, krog katerega bode kmalo nabralo se jih še več.

Pogovarjajo naj se o javnih, pa tudi občinskih zadevah, zlasti o volitvah za državni in deželni zbor in za občinsko starešinstvo. Srenjske volitve so po novih postavah skoro povsod zelo odločilne pri volitvah za politične zборе, tedaj je treba skrbeti, da se že v srenjski odbor volijo možje odločilni narodnjaki in katoličani. Pri zadnjih volitvah se je pa ravno tu pokazalo, da je liberalizem in renegatstvo pogosto pri županih in srenjskih odbornikih domá, da je mnogo županov, ki niso možaki, temveč okrajnega glavarja in najnižjega njegovega uradnika ponižni sluga ter tako izdatno pomagajo k propadu naše reči. Proč s takimi in volite druge! Da se pa to more zgoditi, treba pogovorov, treba, da vsak volilec spozna, da mora priti k volitvi, ako noče sovražniku do zmage pomagati. Na Slovenskem ni žalibog po kmetih pravega razuma za srenjske volitve; tisti, kdor hoče biti voljen, pripelje večidel par svojih dolžnikov, prijateljev ali sorodnikov seboj na volišče in je voljen, ker razen teh ni nobenega volilca blizo.

Ta nemarnost mora nehati, morajo se ljudje privaditi volitev, kakor se privadijo družih dolžnosti. Da bo pa to mogoče, treba jim natanko razlagati pomen volitev, in to se najlože zgodi po večernih shodih takih društev, kakor smo jih zgoraj omenili.

Srenjskim volitvam zelo podobne, le še bolj važne so volitve volilnih mož, ki imajo voliti potem poslance za deželne zборе in državni zbor. Kmetiški stan je že tako najbolj tlačeni stan, je proti drugim v vsem na slab-

šem, tedaj tudi gledé poslancev. Njegovi poslanci so proti poslancem mest, trgov in velikih posestnikov povsod v manjšini; treba toraj napenjati vse moči, da spravi kolikor mogoče poslancev svojega zaupanja, svoje vere in narodnosti v zборе, kajti če se še tu ne poteza za svoje pravice, potem kmalo ne bodo več po njem prašali, kmalo se ne bode v takih zborih nihče več za-nj poganjal. Da se pa to ne zgodi, je treba, da prvoten volilec vsak pride volit in voli le možake, na ktere se zanese, o katerih je prepričan, da se ne bodo kakor vreme čez noč presukali.

Kar so šole za mladino, to bi bile take družbe za odraščeno kmetiško ljudstvo. Dandanes niso več tisti časi, ko prej, ko je kmet rekel: „Moj oče niso družega delali, ko orali, kopali, sejali, mlatili, živino redili in molili, pa so vendar dobro živeli in meni zapustili lepo premoženje; čemu bi se jaz v kaj družega vtikal! Nimam družega ko zamudo in pota!“ To dandanes ne velja, ali marveč ni vse, kar je kmetu treba. Moli in delaj, zraven pa ne zanemarijaj dolžnosti, ki jih imaš kot državljan do sebe in do drugih.

Vsakega pravega katoličana in Slovenca dolžnost je, delati jezí liberalizmu, ki se na vse strani razliva, in ker ima vir večidel v zborih, državnih in deželnih, kjer se njemu na ljubo in tudi le njemu vgodne postave kujejo, je vsakemu dolžnost delati na to, da v te zборе ne pride liberalna večina. To je težavno, kajti liberalizem je že skrbel, da imajo Nemci, mesta in trgi ter veliko posestvo, kjer se nahaja največ liberalnih elementov, s svojimi zastopniki proti zastopnikom kmetiškega stanu večino,

Hanani,

ali

poslednje dni v Jeruzalemu.

(Spisal E. Guenot — poslovenil F. Jaroslav.)

V.

Morelec prejme krvavo darilo.

Ta osodepolni dan za večera sprehajal se je Jonadab čisto sam po terasi ali batrici svojega doma. Solnce je bilo zašlo, mrak se je ulegel na mesto. Ljudje so se porazgubili po ulicah, živahnost neštevilnih tujcev je potihnila, in na nebu se je zalesketala zvezda pri zvezdi.

Farizejec slastno pije večerni zrak, prijetni hlad mu ugaja. Naenkrat se začuje na ulici brza hoja, čedalje glasnejša in hitrejša. Jonadab je čul, da so se vrata odprla in zaprla; radoveden čaka, kdo ga obišče že na večer. Nekaj hipov in pred njim stoji mož v ohlapnem plašču.

„Kaj, kako? Ali si že tu?“ pologlasno vsklikne Farizejec ter pogleda v oči došlemu.

„Preje preden ti, bil sem v Judovski. Ti si ménil, da se potikam po Rimu, kaj ne?“

„Prav gotovo! Ali čemu tako hitiš?“

„Zato, ker imam prazen žep“, smehlja se odgovori tujec. „Nadejam se, da v Jeruzalemu imate dovolj novcev.“

S svetlimi očmi gleda Jonadab moža in dé: „Niti obola ne, dokler ne zadostiš pogodbi. Saj znaš, kako sva se bila pogodila.“

„In jaz sem jo spolnil“, z ostrim glasom odgovori neznanec.

„Kaj, ni mogoče? Ti si . . .?“

„Obljubo spolnil“, dostavi neznanec. „Danes opoldne je poginil Esenec.“

„Lažeš!“ zavpije Jonadab. „Poznam te, novcev bi rad, kaj ne? No, spričaj, da resnico govoriš. Kje imaš ono, saj znaš?“

„Tu-le“, odgovori Karikelj, naš neznanec. Počasi izvleče majhen, črnkast, jako pazljivo zamotan zavitek.

„Daj mi ga, daj!“ zahteva Jonadab, in seže po njem.

„Stoj mojster“, zavrne ga Grk umaknivši roko. „Darilo preje daj!“

Farizej potegne iz žepa kos srebrnikastega in preluknjeneha pleha, zapenkljanega s podolgotim trakom pergamenta.

„Nuj!“ dé mu, „tu imaš izkaznico na de-

set talentov; Natan publikan ti jo zmeni, kedar hočeš.“

Karikelj pazljivo ogleduje izkaznico, da se prepriča, ali je veljavna ali ni, potem še le dá zavitek Jonadabu.

Ves nepočakan hiti Jonadab doli v stanovanje; opotekal se je, takov je bil vsled prevelikega veselja. Kmalo se povrne z zadovoljnim obrazom.

„Nisi me zvodil. Sedaj še povedi, kako si mogel tako kmalo izvršiti težavni posel?“

„Prav lahko! V Askalonu stopivši na suho sem nemudoma hitel v dolino masfiško. Znal sem, da pojde Hanani v Jeruzalem na veliko-nočne praznike. Prekril sem se v nekem zakotju, in kedar je Hanani odšel z doma, spustil sem se za njim, pridružil se mu, včeraj sva došla v mesto, in danes opoldne sem ga zabodil v prsa v stebrišču Salomonovem.“

„Neprevidnež! Pa pri belem dnevu in vpričo ljudi!“

„Mojster, ti ne veš, kaj govoriš. Čul sem bil, da je bilo odločilo starešinstvo to stebrišče Galilejcem za vhod v tempelj. Povsodi okoli so stali sami Galilejci, kedar sem zabodel moža; na nje bode letel sum.“

da-si ta stan po glavah in davkih, ki jih plačuje, vse druge daleč prekosi. Kjer je pa še nemški element s slovanskim zmešan, tam je prvi vselej na boljem. Na Moravskem n. pr. biva 1.600.000 Slovanov, ki plačujejo 3.700.000 gld. davkov; Nemcev pa je le 930.000 in ti plačujejo 700.000 gld. davka, toraj 3 milijone manj, pa imajo vendar 13 poslancev, Slovani pa le 11. Enako krivične razmere so tudi pri nas, kar smo v „Slov.“ že dokazali.

Boljšje to ne bo, dokler bo liberalizem vladal; prekucniti pa ga je le mogoče, ako se ves narod zbudi, vname za politično življenje. Kako se to najlože zgodi, to smo skusili tukaj ob kratkem pokazati. Naj bi se naše besede ne zgubile v samoti!

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. februarija.

Avstrijske dežele.

O ministerski krizi je zopet vse potihnilo. Pomenljivo pa je, da 4 ministri Banhans, Lasser, Glaser in Ungar niso pri dobrem zdravju ter se ne morejo vdeležiti razprav državnega zbora. Gotovo je tudi to, da ministerstvo ne bode dolgo ostalo skupaj, kajti najporotniki v Offenheimovi pravdi, ki bode ta teden končana, izrekó da je Offenheim kriv ali nekriv, minister Banhans bode boje težko dalje ostal v ministerstvu.

Na Českem in tudi drugod se je vse začudilo, da je vlada potrdila Mladočeha dr. Trojana za načelnika rakoniškega okrajnega zastopstva. Izmed Staročehov doslej še ne eden ni bil potrjen in še čez vse zmerne in vdanega dr. Belskega niso hoteli potrditi za župana praškega. Čedalje bolj se kaže, kam Mladočehi vlečejo.

Na Ogerskem so zmešnjave še vedno velike. Ministerski predsednik Bitto je bil 12. t. m. pri cesarju na Dunaju ter s svojimi tovarši odpovedal se ministerstvu, a cesar odpovedi še niso pritrdili in menda tudi ne bodo, dokler se ne bode poskusilo zediniti Deakovce z levim središčem in iz te na novo osnovane stranke vzeti nove ministre.

Vnanje države.

Bismark je razposlal svojim vnanjem zastopnikom neko pismo o volitvi prihodnjega

papeža; pruski škofi pa skupnem pismu protestujejo zoper Bismarkove nakane ter zavračajo napačne njegove pojme o oblasti papeževi in škofijski. Nemški škofi so z nova pokazali, da se ne boje nobenega posilstva in da ne poznajo nobenega „modus vivendi“ s stranko, ktere glavni namen je do dobrega vničiti katoliško cerkev.

Francoska narodna skupščina še zdaj ne vé, kaj hoče. Najprvo je sprejela postavo o starešinstvu (senatu), pri končnem glasovanju pa zopet jo zavrgla. Poslanec Brisson je na to stavil predlog, da naj se skupščina razpusti in da naj ta predlog kot nujni pride precej na dnevni red. Pa nujnost se je zavrgla s 407 glasovi proti 266.

Garibaldi pismeno vabi Angleže, da bi ga podpirali pri vravnavi Tibere in zboljšanju rimskega zemljišča ter nasvetuje, da bi se v ta namen izdale delnice po 100 lir.

Španski list „Epoca“ se silno raduje zaradi zmage Alfonsistov na severnem bojišči. „To priča, piše „N. fr. Presse“, da v Madridu ne vedo resnice. Kajti istina je, da so bili Alfonsisti 3. t. m. hudo tepeni. Pa v Tafalli so 4. t. m. to še tajili in dopisniku našemu (t. j. N. fr. Pressinemu) vse napačno poročali. Pismo njegovo od 4. t. m. smo odložili in objavili pismo od 5. t. m., ki se vse drugači glasi. Zdaj vemo, zakaj Alfonsisti niso vdarili nad Estelo in Don Karlos je resničnejši poročal kakor vradni madridski telegraf.“

Črnagora pa Turčija niste še pomirjeni. Dva k smrti obsojena Turka, ki sta največ bila kriva podgoriških umorij, sta iz ječe pobegnili, bržkone s pomočjo turške gosposke same. Knez Nikica je vsled tega telegrafiral v Carigrad, da zaradi tega nikakor ne more pripustiti, da bi se turška zastopnika vdeležila sodnijske preiskave proti Črnogorcem in da tudi ne more Turkom izročiti tistih turških podložnik, ki so bili Črnogorcem v Podgorici prišli na pomoč in so morali vsled tega pred Turki pobegniti v Črnogoro.

Izvirni dopisi.

Iz spodnje Idrije, 19. februaria. (Dvojna mera v idrijskem okraju poglavarstva Logaškega, ena za bogate in nemčurje, druga za reveže in Slovence.) Tako mero so nam

posestnikom v okraju idrijskem naši nemčurški gospodje prisedili, naj ob kratkem nekoliko o tem omenimo. Tukaj so imeli pooblaščen kmetje stare pravice v cesarskem gozdu za les in drva, vsako leto so jim dali in dati morali, kar so potrebovali. Ko je pa tukaj, kakor povsod, se po cesarskem patentu od 5. mal. srpana 1853 vse to vravnati moralo, smo imeli že v Idriji dosti opraviti, ko so nam vse popisali, kokoliko lesa za popravo poslopja in koliko drv za kurjavo na leto vsak potrebuje. Zapisali smo, da celo zemljišče na leto za kurjavo 18 sežnjev drv, pol zemljišča 13 in četrt zemljišča 7 sežnjev kubične mere potrebuje. Potem smo bili 14. prosenca 1863 v Ipavo povabljeni. Tam so nam komisarji pravili, koliko kubikov lesa na leto ta, koliko uni in koliko drv za kurjavo kdo potrebuje.

Ko se je idrijski višji oskrbnik gozda g. Oberkircher oglasil in rekel, da, kdor ima dosti bukovega gozda, naj ga proda in jelovega za popravo poslopja kupi, se je neki gospod komisar za nas oglasil in rekel, da cesarska postava ne ukazuje tega, ampak kdor nima lesa, ga mu morajo dati; na te besede smo se mi zanašali, da bo vse dobro, da tudi z naprej se ne bo treba nam bati zaradi pravice do lesa v cesarskem gozdu, da bodo nam že toliko lesa dali, kolikor ga bomo potrebovali. Pa to, kar je bilo v Ipavi nam zapisano, se je prav vse za nas spodnje Idrijčane pogubilo. Kakor je za nas ta g. komisar proti g. Oberkircherju govoril, so tudi komisarji servitutne odveze kmetam v sredi gozda po Črnemvrhu, Lomeh, Godoviču in Vojskem tako ravnali in kmetom les dajali, kakor nam komisijiski spiski pokažejo. V Črnem vrhu je dobilo 75 gospodarjev 675 oralov gozda in 220 oralov pašnika, tedaj pride na celo zemljišče od 30 do 35 oralov gozda in pašnika. Na Vojskem, tudi na sredi gozda, dobi 32 posestnikov vrednosti za 21566 gl. 60 kr.

Sedaj pride pa druga mera za spodnjo Idrijo, spodnjo, srednjo, in zgornjo Kanomljo in Karniče, ktere so ravno take pravice v cesarskem gozdu uživale, kakor prvi, to je bilo dobro znano gospodu, kateri ima četrt zemljišča, pa se ni hotel za odkupščino 1174 gl. 93 kr. podpisati; morali so mu še 63 dreves za poslopje in kozolc dati. V spodnji Idriji je zmeraj dobivala les iz cesarskih gozdov cerkev, farovž in mežnarja; sedaj nič več.

„Ali te je kdo videl?“
„Ne, nikdo me ni videl. Zavil sem jo bil okrog stebrov neprestano kričel: „Galilejci! Galilejci!“ in se pomešal med ljudi.“

„Prav dobro!“ gostoli Farizej, in radost mu sije iz oči. „Izvrstno si osnoval, če osumiš to zalego.“

„Jutri se hoče govoriti po vsem mestu, da je Galilejec Juda zabodel“, trdi Karikelj.

„Ali kdo vé za skrivnost?“ vpraša Jonadab po kratkem molku. „Je kdo videl zavitek?“

„Nikdo!“ zagotavlja Grk.

„Nu, in zato zaslužiš zopet nov dar. Nuj, še eno izkaznico na deset talentov. Sedaj idi!“

„Kakor ti je drago, mojster. Ali pa morem ostati v Jeruzalemu?“

„Ostani, morda te bom še potreboval; ali . . .“ in oko Farizejevo se je grozopolno zablisnilo, „ne zabi, da imam v oblasti tvoje življenje. Spominjaj se tega, kedar te bo dražila skušnjava, da bi me izdajal.“

Čuvši Grk take besede, postal je resen; zibnil je mu zlobni smeh vsaj za ta hip. Odgovoril ni nič, tiho se je splazil po stopnicah, in nikdo ga ni videl razen vratarja. Kmaló se je zgubil v temnej noči.

VI.

Gostoljubno zavetje.

Popustili smo Esenca, nesrečno žrtvo Grkovo, ravno oni hip, ko je bil smrtno ranjen zgrudil se na tla v stebrišču Salomonovem. Ljudje so počasi pričeli zopet dohajati v stebrišče, ali večina je bežala z grozopolnega mesta. Marsikdo je nemilo obrekoval ranjenca, češ, da je Galilejec; neki Farizejci so trdili, da je velik grešnik zaboden, ker ga je očitno zadela roka Gospodova. Naposled dojde iz tempeljna mlad mož, in opazivši v krvi ležečega božjepotnika, skoči k njemu rekoč: „Ali si pal tako trdo, prijatelj?“

„Ne“, tiho odgovori Esenec, kteremu je moč zelo pešala zaradi preobilo prelite krvi. „Zavraten morilec me je zabodel z bodalcem.“ Milo pogleda mladeniča, češ, da bi se ga usmilit.

Mladenič opomnivši ranjenca, naj se vpo-koji za nekaj hipov, vrne se v tempelj. Ali ta hip iz tempeljna stopi oni, ktere ga je šel na pomoč iskat. „Oče, brzo brzo“, kliče mu. „Nekdo je ranjen, pojdite sem, da mu pomoreva.“

„O Bog! Sirotej!“ vzdihne oče in izdere bodalce. Ljudje so čedalje bolj skupaj vreli.

„Veste kaj, Eleazar!“ méni eden blizo stoječih, „nesimo ven ranjenca, iz stebrišča ga nesimo.“

Štirje krepki možaki, na videz Eleazarjevi prijatelji, jako previdno odnesó ranjenca po stopnicah v obokano hodišče, kjer ga položé na tla svoje plašče podenj podtaknivši. Eleazar pazljivo gleda rano in méni, da je zelo nevarna; dobro jo obveže, kolikor je bilo mogoče na tem kraju brez vse priprave.

Hanani se je kmalo zavedel in opazil poleg sebe Eleazarja, ki mu veli: „Upokoji se, prijatelj, mi te ne zapustimo. Ali stanuješ v mestu?“

„Ne“, odgovori Hanani, „čisto tuj sem tu, ubog božjepotnik.“ Glas mu je zastal v grlu.

„Tedaj bodi moj gost“, ljubeznjivo oméni Eleazar. „Prosim te, pojdi na moj dom, rad te sprejem.“

„Ti preveč skrbiš za-me“, vzdihne Esenec. „Daj, naj mirno umerjem tukaj.“

„Kaj še!“ zavrne ga Eleazar. „Ne morem in ne smem te puščati v smrtni nevarnosti, saj si človek, naš bližnji, naš brat, vstvarjen po božjej podobi!“

„Nu, pa stori, kakor ti velela usmiljeno srce.“ Ranjenec se z nova ne zaveda.

(Dalje prih.)

V spodnji Kanomlji dobi 27 posestnikov 6507 gl. 85 kr., od tega zneska dobi eden prve vrste 1174 gl. 83 kr. ostane za druge 5233 gl. 2 kr. Omeniti je, da v spodnji Kanomlji v svojih gozdih nimajo za poslopja od mesta Idrije do Tominskega okraja vsi skupaj toliko smrekovega ali jelovega lesa, da če bi eden pogorel, bi mu mogli pohištvo in poslopje nazaj v prvi stan narediti, da so zdaj iz cesarskih gozdov dobivali, kje bodo pa znanprej? V srednji Kanomlji dobi 32 posestnikov 17471 gl. 42 kr.; v zgornji Kanomlji 16 posestnikov 4696 gl. 51 kr., in na Karnicah 5 posestnikov 739 gl. 28 kr., tedaj vsih pet občin, skupaj 80 posestnikov, dobi 19315 gl. 6 kr. Zakaj dobi ti reveži tako malo?

Bilo je nam od sl. c. k. komisije iz Ljubljane 29. grudna 1871 št. 738 spoznano in potrjeno, da morajo nam toliko časa potrebni les in drva dajati, dokler ne bodo nam svojih kosov gozda odmerili in dali. Pa po takih pismih se naši gospodje ne ravnaajo, v katerih je rečeno nam kaj dati. Leta 1872 so nekterim posestnikom nekaj lesa za žagance odkazali, pa ko so jih ti posekali in do voza pripravili, so jim jih vzeli, za delo pa jim nič plačali. Še le ko smo se zavoljo tega pri okr. glavarstvu pritožili, so nam odgovor dali, da bomo zato delo od c. k. dohodarstva v Idriji plačani, pa ko smo po plačilo šli, je ena vdova prejela, kar je bila za delo plačala, drugi, ki so s svojo družino delali, pa pravijo, da so komaj za pota plačani bili, češ, če nočeš tega uzeti, pa nič ne dobiš. V letu 1870 so komisari pregledovali naša pohištva in vse popisali, koliko lesa je v njih, orodja po hišah, še celo plotove so nam zmerili in popisali, pa ko je c. k. komisar g. Pleško iz Planine odšel, se je vse spremenilo.

Dne 18. listopada 1874 so nekatere posestnike v Idrijo povabili in na mape naših gozdov kazali; pa kaj si naš kmet pa tominski kmet na mape razume. Župan je omenil, da dokler ne vidijo, kaj da dobijo, se ne morejo podkrižati, pa so mu kmalo vrata pokazali in rekli, da nima nič več govoriti. 21. listopada 1874 smo dobili razglas, da bodejo nekterim posestnikom njihove dele v c. k. gozdu odkazali. Naj povemo, da tudi tukaj ni bilo vse pravično, kakor so bili popisali; nek posestnik v spodnji Kanomlji ima celo zemljo in 6 poslopij; odkazan mu je kos gozda, v katerem je 24½ jelkovih dreves po 14 do 24 col debelih, majhnega skoraj nič ni, so le gabrova in bukova drevesa; drug bajtar in rudar ravno od tod ima mnogo majhne hišno poslopje, pa mu je odkazan kos, ki ima 61 takih velikih dreves, 107 srednjih in več kot 100 manjših. Prav je, da so mu toliko dali, mi mu nismo prav nič nevošljivi, pa naj bi tudi drugim dali, kar so jim pripoznali kakor c. k. patent od 5. julija 1853 dati veleval, kakor našim sosedom na Vojskem ali Črnem vrhu, potem bi lahko rekli, da je dobro otroke v šolo pošiljati, da se pravice navadijo, pravico ljubijo in pravično delajo in živijo.

Iz Šent-Jernejja, 14. febr. (Meine Person kostet den Staat viel). Marsikaj se je že pisalo o novih šolah in njenih nadzornikih, tudi iz Št. Jerneja smo nedavno čitali res „lepe“ reči o ondotnem učiteljskem shodu: vendar hočem tudi jaz denes podati neki dogodek, ki dobro razsvetli varčnost šolskih gospodov.

Tukajšni učitelj, čast in slava mu, je še vedno mož izmed malega števila učiteljev, ki se niso dali zapeljati sirenskimi glasovom novodobnega liberalizma: zvest je svoji cerkvi,

zvest svojemu narodu, — a ravno zato trn v peti nekterim magnatom, kakor Zagorec, Bučar itd. Nasprotujejo mu, kolikor le morejo, gledajo na vsako stopinjo, dajo si povedati vsako besedo, ktero govori pošteni gospod.

Nedavno je umrl pri Beli cerkvi oče tukajšnjega župana Lušine. Ondi nimajo orgljalca, zato prosijo — tudi župan sam — šentjernejskega učitelja, naj pride ter pomore pri pogrebu. Bil je šolski dan, zato si nekoliko pomišlja gospod, bi li šel ali ne. Toda, ko mu g. katehet reče, da prevzame šolo on mesto njega, obljubi. — To je bilo kot nalašč za nasprotnike njegove. Ravno prav, si mislijo, da smo lansko leto dobili telegraf! in res, telegram je hitro sestavljen in elektrika pove v Ljubljano g. šolskemu nadzorniku Pirkerju: Ta in ta čas ne bode v šoli šentjernejskega učitelja S., pridite pogledat, kako otroke podučuje. — Liberalni gospod je precej ubogal, kako bi tudi ne? — vsaj je veljalo klerikalnemu učitelju eno zasoliti! — Primaha jo v Št. Jernej malo poprej, nego je prišel gosp. učitelj od pogreba. Gre kar v šolo, v kateri dobi res otroke brez učitelja; — kajti g. katehet je moral po nesreči ravno takrat iti obhajati bolnika, zmaga je bila torej g. nadzornikova.

Kako ga je oštel, kaj mu povedal, tega ne bom popisoval, ampak samo enega njegovih izrazov ne morem zamolčati. Rekel je namreč g. učitelju v svoji šolski gorečnosti in nadzorniški navdušenosti: „Wissen Sie, meine Person kostet den Staat viel“ — skacim naglasom so pač te besede izgovorila njegova usta, se da bolj misliti nego popisati!

Vaša oseba tedaj, g. nadzornik, državo veliko stane? Verjamem vam rad; — to še tem bolj, ako tudi drugod tako delate, kakor tukaj. Zarad ene ovaje, zarad, enega učitelja, ki eno uro po naključji zamudi, greste iz Ljubljane v Šent. Jernej ter vzamete iz državnega žepa kacic 40—50 gld. — no, tu mora potem vaša oseba res biti jako draga! Pa je li to potrebno? — Prašam vas, kolikrat ste že ogledali šole pod Novim mestom, kar ste njihov najvišji nadzornik? Odgovor; „Še nobenkrat ne; videl sem samo sedaj šentjernejsko.“ — Ali gospod, zakaj pa sedaj niste šli ostrašiti še družih učiteljev, in če bi se vam zdelo jih tudi malo pokregati, sedaj pravim, ko ste bili že tukaj? gg. učitelji so vas z gotovostjo pričakovali; posebno sem čul iz Kostanjevice, da se vas je ondotni učitelj že tako veselil, da je kar trepetal pred vašo visokostjo. In vi mu niste storili tega veselja, ko ste se vendar memo peljali? in drugim tudi ne? Zakaj vendar to, gospod? „Damit Ihre Person den Staat nicht zu wenig kostet?“ — da niste državi preceno menda? Vsaj se lahko v drugič pride, je-lite? To tim bolj, ker je v časih prav prijetno zapustiti vroče ljubljansko zidovje, pa narediti za nekaj dni „Ausflug“ na Dolenjsko na stroške davke plačujočega ljudstva. — Pa vendar, kaj je bil poglobitni vzrok, da ste jo pobrisali tako hitro nazaj v Ljubljano? „Mojemu prijatelju, g. okrajnemu šolskemu nadzorniku Simi je pa žena umrla, in moral sem na pogreb.“ — A tako, blagi gospod! šentjernejski g. učitelj ne sme zamuditi ne ene ure, ktero hoče celo kdo drug nadomestiti, pravim, ne ene ure ne sme opustiti, da bi šel pet k pogrebu poštenega moža; vi pa, gospod nadzornik, vi smete zahtevati, da vam država plača pot iz Ljubljane v Šent-Jernej, iz Šent-Jernejja skozi Kostanjevico in Krško nazaj v Ljubljano — samo zato, da greste na pogreb! Menda je prav nesreča hotela, da se je tako jasno pokazala vaša žareča logika.“

V „Slov. Narodu“ je imenoval nekdo nedavno Kostanjeviškega kupca, velicega ondotnega agitatorja za veliko Prusijo Al. Gača — poljskega juda. To me napelje, da vam povem še nekaj o njem. —

Kot veren liberalec si je precej naročil Kleinmayerjeve „Slov. pratike“ — ter jih ljudem vsiloval. Ko se je po slovenskih listih in drugače ljudem odsvetovalo, da naj jih ne kupujejo in se je cena Blaznikovi znižala, jo je g. Gač vendar le še prodajal po 15 in 13 kr. Ako se je kdo izgovarjal, je djal: Vidiš, vsaj je drukano spredaj, da res toliko velja.“ Mar ni gospod tudi v tem jako podoben — poljskemu judu?

Iz Ribnice, 14. februarja. Zdravnika našega g. Bobeka, kateri se je vselej o volitvah obnašal kot pravi poštenjak, je zadela te dni Fladungova strela kar z jasnega. Dobil je ostro svarilo, da naj se nikdar več ne predrzne agitirati proti dobrohotečim namenom vlade za klerikalno-narodno stranko, sicer utegne službo zgubiti, itd. No, g. Bobek se bo menda pač malo briga za taka žuganja; on bo delal kakor dosihdob vselej po svojem vestnem prepričanju, ker ni veterinjak, kakor njegov kolega, ves zagrizen nemčur v Lašičah, kojega nič ne briga to, ker ga nihče nič ne ceni, da je le pri Fladungu „v gnadi“. Oj ti presneta Fladungova gnada ti, kako draga si pač, da mora človek za tebe voljo prodati svoj značaj in zatajiti mater svojo!

Iz Notranjskega, 14. februarja. (Vprašanje do zastopništva priv. gracarske vzajemno-zavarovalne družbe proti ognju v Ljubljani). Smo mar mi duhovni požeželi kaki razširjalci nemške kulture — ali pa agenti imenovanega nemškega zavoda? Drugače si postopanja g. Hudabunig-a, zastopnika imenovane banke v Ljubljani, tolmačiti ne moremo. On nas nadležuje s svojimi dopisi, in, glejte si no, v edino zveličalni nemščini! Oznanil bi še, — ali, predstavljaj pa že ne bom. Očitno vam povem: Nemce poštene ljubim — nemškutarje pa iz dna srca milujem, ker oni so nasprotniki cerkve in naroda — kruhoborni trebuchasci. (Notranjec.)

Domače novice.

V Ljubljani, 16. februarja.

(Izpolnilne volitve) za mestni odbor ljubljanski bodo prihodnji mesec. Magistrat nannanja, da je zapisnik volilcev na „rotovžu“ vsakemu za pregled razpoložen in da se imajo pritožbe ali reklamacije do 6 marca magistratu izročiti. Bomo li narodnjaki letos volili? Dzdaj se ne delajo še nikakoršne priprave.

(Umrl) je včeraj po noči gospod Fidelis Trpinc, vit. Fr. Jožefovega reda, bivši deželni poslanec narodne stranke in grajščak na Fužinah, star 76 let. Zadnja leta se je bil zavoljo starosti in bolehnosti odtegnil od vse politike.

(Dr. Costova oprsna podoba) ktero je naslikal čopič našega domačega umetnika gosp. Franke-ta, je videti v bralni sobi čitalnice ljubljanske. Naročil si jo je bil ranjki sam, a ni včakal, da bi bila izgotovljena. Izdelana je jako umetno, obraz v vsaki črti nepozabljivemu ranjkemu do pike podoben.

(Gostilnico v ljubljanski čitalnici) kakor je razvidno iz današnjega inserata, je prevzel gosp. Ivan Tanko, zdaj soprog bivše udove gospe Kamove. Kakor smo že imeli priliko omeniti, se novi gostilničar na vso moč prizadeva vstrezati željam svojih gostov, katerih si je že mnogo na novo pridobil. Zato pa res

zasluži, da ga Slovenci na vso moč podpiramo. Gospodom iz dežele prihajajočim še posebno priporočamo gostilnico čitalniško; dobili bodo tam vselej dobrega vina iz soda in v buteljah, izvrstnega piva in kar si bodo iz kuhinje naročili, bo gotovo okusno in ne drago. Pristaviti nam je le še, da je g. Tanko rojen Ljubljčan in narodnjak ter izkušen gostilničar, ker je vodil dalje časa eno največjih gostilnic v Zagrebu.

Razne reči.

— Pogreb preuzvišenega škofa tržaškega g. Jerneja Legata, ki so umrli 12. t. m. ob treh popoldne, bo še le jutri 17. t. m. dopoldne. Iz Ljubljane so se kot zastopnik stolnega kapitela tje podali preč. gosp. stolni prošt Pogačar.

— Gospodje bogoslovci goriški so bili pustno nedeljo in ponedeljek napravili besedo z izvrstnim programom. Oba večera so prevzvišeni nadškof in mnogo duhovnih pa tudi svetovnih gospodov počastili semenišče s svojo nazočnostjo.

— Izpita iz cerkvenega prava

v Gorici sta se 11. t. m. vdeležila gg. dr. Gabrijevčič pa dr. Flap.

— Zemljevid poknežene grofije goriške in gradiškanske s Tržaško okolico je narisal g. šolski nadzornik Fr. Vodopivec, izdal pa goriški deželni odbor. Širokost znaša 5 čevljev in obstoji iz 4 kosov. Cena mu je 2 gl. Šole in občine goriške dobe ga brezplačno.

Celsissime ac Reverendissime Princeps Episcopalis Ordinariatus!

E fide digna ad me promota relatione innotescite eo, Sacerdotem Dioecesis Segnien-sis Antonium Irgolić e Caes. Reg. Sublimioris educationis ad S. Augustinum Institutum revocatum ad Dioecesim hanc, cui affiliatus est, redire tergiversari, eumque per Styriam Carinthiam et Carnoliam vagari, caeruleum cingulum, utpote insigne Membrorum Instituti, quod ei non competit, gestare, et per diversa loca intentiones Sacrorum mendicando colligere, hinc Reverendissimum istum Ordinariatum rogare sustineo, ut edendis suis gratiosis Circularibus eum nullibi Sacrum celebrare, ac cingulum caeruleum gestare permittat, potius

illum Segniam, ut applicationem obtineat, dirigat.

Segniae 29. Januarii 1875.

Venceslaus Solić
Episcopus.

Eksekutivne dražbe.

18. febr. 3. Jože Umek-ovo iz Zgornje vasi (3932 gl.) v Mokronogu. — 3. Mat. Gramerjevo iz Raichena (390 gl.) v Kočevji. — 3. Jož. Fabijan-ovo iz Prevoj (1065 gl.), — 3. Fr. Šinkove-ovo iz Ambrusa (725 gl.), — 3. Urš. Fabijan-ove iz Prevoj (868 gl.) vse v Žuženberku.

19. febr. 3. Fr. Skodela-vo iz Budanj (1555 gl.) v Ipavi. — 3. Gregor Barbiš-ovo iz Poštenj-šaka (2890 gl.) v Bistrici. — 3. M. Staudachar-jevo iz Deskove vasi v Črnomlju. — 1. Davorin Celan-ovo iz Studenega (180 gl.), — 1. France Stebornak-ovo iz Oreška (2216 gl.), — 1. Jože Bobek-ovo iz nove Sušce (2020 gl.), vse v Po-stojni. — 1. Mat. Kirin-ovo iz Božakovca (1025 gl.), — 1. Jan. Meklenšek-ovo iz Gabrova (968 gl.), obe v Metliki.

Sprejme se v službo

(14—1)

vrtnar,

kteri je iznajden v umetnem in lepoticnem vrtnarstvu. Oženjeni imajo predstvo.

Več se zvê pri administraciji „Novic“.

Nešić-eva

c. k. izklj. privilegirana

turška turška
grška grška

obrazna pomada za ženske.

najbolj nedolžno sredstvo za ženske, posebno se pri-poroča za gube, pege, mazolje, hrapovo kožo in dá obrazu zelo gladko kožo in nježno barvo. Reči, iz katerih je narejena, je avstrijsko-ogerski urad pregledal in za izvrstne pripomočke spoznal. Po-hvalna pisma se ne razglajajo.

Cena pomade 1 gl. 50 kr.

Vsako naročilo se točno izvrši proti poštnemu povzetju ali če se znesek naprej pošlje. — Pisemske marke in koleki (štempeljni) vseh dežel se jemljó namesto denarja. — Prodajalci dobé primerne odstotke.

(15—1)

Nešić-evo

c. k. izklj. privilegirano

grško milo (žajfa) grško milo (žajfa)
za rodovine. za rodovine.

Vzhodno toaletno milo za zdravje in olepšanje,

lepo dišeče, prekosi gledó dobrote in vrednosti res najboljše milo, odpravi gotovo vse nečistosti na koži, kakor izpuške, mazoljčke itd. in dá koži njež-nost in gladkost, kakoršne nobeno drugo toaletno sredstvo ne. Pohvalna pisma najviše gospóde, pa tudi meščanskega stanu je vsakemu videti dovoljano.

Cena 1 kosa 30 kr., dvojnega kosa 50 kr.

Nešić-eva

c. k. izklj. privilegirana

turška turška
arabska arabska

tinktura za barvanje las in brade,

dozdaj neprekošana v svoji lastnosti, ker je ne le popolnoma neškodljiva, ampak tudi rast las zelo pospešuje in lase koj črno, temno-rujavo, rumen-kasto-rujavo itd. pobarva, da je treba le takrat vnovič barvati lasé, ko so že vnovič zrastle. Dokaz izvrstnosti je ta, da imam med stalnimi p. n. naroče-valci najviše kapacitete, gospodo, doktorje, častnike itd.

1 steklenica s podukom o rabi vred 2 gl. 20 kr.

Napis: J. B. Bešlin, Wien, Ippenplatz 1.

Priporočilo in zahvala.

Slavnim narodnim društvom, častiti duhovščini in drugemu p. n. občinstvu iz dežele in mesta si dovoljujem najudanejšo naznaniti, da sem prevzel

gostilnico v ljubljanski čitalnici,

kjer si bom prizadeval vsacemu pustreči z okusno jedjo in dobro pijačo po nizki ceni; zlasti bom skrbel vedno za dobre sorte vina v sodih in buteljah ter točil najboljše pivo.

Ob enem se zahvalujem v imenu svoje soproge — bivše vdove gospe Kamove — za dosedanje obilno obiskovanje ter se nadjam, da bo sl. p. n. občinstvo isto zaupanje na-me preneslo ter me pridno obiskovalo.

Ivan Tanko,
gostilničar.

(13—1)

Gabriel Piccoli, lekar „pri angelju“ v Ljubljani, dunajska cesta,

(32—25)

priporoča slav. p. n. občinstvu sledeče uže občno znane zdravniške droge:

Anatherinova ustna voda in zobni prah.

Od vsake zobne in ustne bo-lezni obvaruje vsakdanje rab-lenje moje ustne vode in mojega zobnega prahu. kajti ta dva produkta služita osobito za to, da se ojači zobno meso, da se odpravi gobasto zobno meso, da se hrani zdravi duh sape in naravna barva zob, da se zavarujejo pred kostnim jedenjem, pred zobnim kamenom, ki je zobni glazuri tako nevaren. Cena flaše ustne vode 60 kr., skatljja zobnega prahu 40 kr.

Izleček iz Chine in Coke.

Najboljši dozdaj znani želodčni liker; pospeši cirkulacijo, olajša prebavljivost, in poda različnim organom in členom novo moč in novo življenje. Cena flaše 80 kr.

Nezmotljivo sredstvo proti mrzlici,

gotovo zdravilo proti vsaki prenehalni bolezni. Vspeh mojega zdravila je pa izkušena istina, in vsak bolnik, ki bo sam na sebi to zdravilo poskusil, se bode vesel prepričal, da je najkrepkejšje in najgotovejše sredstvo zoper mrzlico med vsemi dozdaj znanimi. Flaša velja 80 kr.

Pravo norveško dorševo jetrno olje,

naravnost iz Bergena v Norvegiji ševo olje proti revmatičnim bolečinam, protinu, pred vsem pa proti škrofeljnom proti sušici, kroničnim izpuščajem na koži in nervoznim bolečinam. Cena origi-nalne flaše 80 kr.

Pravi Seidlitzev prah,

1 tucat škatljic 7 gold, posamne 80 kr.

Pravo borovniško žganje s soljo,

1 flaša 50 kr.

Voda lancasterske lilije

(Lancaster's Lily-Water.) Ta voda dá koži nenadejano belost in mehkost, jo obvaruje prezgodnjih gub ter naredi, da vido-ma zginejo. Dalje se rabi, da se preženo pege in se ozdravi naglo pike, ktere se narede zaradi suše ali negladka. Z eno besedo, ta voda je pravi zaklad za toaleto, zaradi česar jo po pravici vse dame, katerim je za lepoto mari, visoko cenijo in rabijo. Cena flaše 1 gold.

Naročila zunaj Ljubljane na zgoraj imenovane droge, kakor tudi na vsa druga zdravila se, če mogoče, s vračajočo pošto proti poštnemu povzetju izvršujejo. Stroške za embalažo in ekspedicijo i. t. d. nagradijo gospodje komitenti.